

Som grundlag for sine forhandlinger om *samarbejdet i den enkelte virksomhed* havde kommissionen de af arbejdsbureauet udarbejdede tekster, dels til en henstilling vedrørende samarbejde mellem arbejdsgivere og arbejdere inden for den enkelte virksomhed, dels til ledende principper vedrørende tilvejebringelse af ordninger for et sådant samarbejde. Henstillingens tekst forelå for kommissionen til 2. og endelig behandling, hvorimod teksten til de foreslåede ledende principper kun skulle underkastes 1. behandling.

På sit møde i november 1951 havde styrelsesrådet imidlertid for at lette dagsordenen for konferencen i 1953 bemyndiget generaldirektøren til at foreslå konferencen, at den ikke skulle udstrække sine overvejelser af spørgsmålet vedrørende samarbejde mellem offentlige myndigheder, arbejdsgiver- og arbejderorganisationer udover den 35. arbejdskonference. Konferencens forretningsudvalg anbefalede konferencen at vedtage dette, og i sit møde den 9. juni vedtog konferencen eenstemmigt dette, og vedtog endvidere at kommissionen skulle tage som grundlag for sine forhandlinger den foreslåede tekst til henstilling om samarbejde mellem arbejdsgivere og arbejdere inden for den enkelte virksomhed, idet det dog var underforstået, at kommissionen også kunne diskutere den foreliggende tekst til ledende principper om samarbejde inden for den enkelte virksomhed. I sit møde den 28. juni 1952 vedtog konferencen imidlertid yderligere, at den trufne beslutning om, at behandlingen af spørgsmålene vedrørende samarbejde ikke skulle fortsættes ud over den 35. arbejdskonference, ikke skulle betragtes som begrænsende styrelsesrådets ret til i overensstemmelse med den almindelige fremgangsmåde at træffe bestemmelse om, hvorvidt og når de pågældende spørgsmål igen skulle sættes på dagsordenen for en fremtidig arbejdskonference.

Den tekst til en *henstilling* vedrørende samarbejde inden for den enkelte virksomhed, der herefter dannede grundlaget for kommissionens forhandlinger, svarede i sin ordlyd helt til den tekst, der var blevet vedtaget af den 34. internationale arbejdskonference i 1951 ved sagens første behandling. Den begrænsede sig til at indeholde 2 almindelige bestemmelser om tilvejebringelse af maskineri for rådslagning og samarbejde mellem arbejdsgiveren og arbejderne inden for den enkelte virksomhed og om gennemførelsen heraf gennem frivillige aftaler eller lovgivningsforanstaltninger.

Der var inden for kommissionen almindelig enighed om ønskeligheden af et sådant samarbejde, men der var divergerende opfattelser, dels om samarbejdets omfang, dels om, hvorvidt samarbejdet udelukkende skulle tilvejebringes gennem frivillige aftaler, hvilket arbejdsgiverne og flere regeringsrepræsentanter hævdede, eller om man også kunne basere samarbejdet på foranstaltninger fra lovgivningsmagtens side, hvilket arbejderne gik ind for, ligesom forskellige regeringsrepræsentanter, derunder ikke mindst repræsentanterne for de såkaldte underudviklede lande, gjorde det. Vanskelighederne ved at nå frem til enighed om den internationale henstillings form og indhold hidrørte i afgørende grad fra, at udviklingen af det pågældende samarbejde står på så forskellige stadier i de forskellige lande og i nogle lande udelukkende baseres på frivillige aftaler mellem parterne, medens det i andre lande hviler på love og administrative bestemmelser og endelig i en 3. gruppe af lande på en kombination af frivillige aftaler og lovbestemmelser. Det lykkedes imidlertid at nå frem til en tekst, der kunne samle kommissionens medlemmer.

Som allerede nævnt var spørgsmålet om vedtagelsen af *ledende principper* for tilvejebringelse af samarbejde mellem arbejdsgivere og arbejdere inden for den enkelte virksomhed kun til 1. behandling.

Kommissionens forhandlinger drejede sig i væsentlig grad om spørgsmålet om, hvorvidt disse principper helt eller delvis skulle optages i selve henstillingens tekst.